

MALTA

QORTI TA' L-APPELL KRIMINALI

ONOR. IMHALLEF

LAWRENCE QUINTANO

Seduta ta' l-20 ta' Gunju, 2014

Appell Kriminali Numru. 47/2013

Il-Pulizija

Kontra

Joan Mizzi

Il-Qorti

Rat l-imputazzjoni dedotta kontra Joan Mizzi bint John Spiteri u Carmela Spiteri nee Cutajar mwielda Hal-Tarxien fit-28 ta' Marzu 1958, li toqghod 60 Triq il-Hut Marsaskala u li għandha l-ID Card numru 267858(M) akkużata talli fil-kwalita' tagħha ta' direttur u / jew segretarju ta' kumpanija u / jew rappreżentanta ġuridika tas-soċjeta' kummerċjali JAJ Company Limited (C22257) b' indirizz registrat 60, Triq il-Hut, Marsaskala, Malta u/jew bhala l-persuna li kienet inkarigata mill- istess soċjeta' kummerċjali sabiex thallas il-pagi dovuti, naqset li thallas il-pagi dovuti għall-perjodu ta' bejn it- 23 ta' Mejju 2011 u t-30 ta' Gunju, 2011 ammontanti għal €1,021.15, naqset li thallas il-bonus statutorju dovut għall-perjodu bejn l-1 ta' Jannar, 2011 u t-30 ta' Gunju, 2011, ammontanti għal €45.44, naqset

Kopja Informali ta' Sentenza

li thallas in-notice dovut ghal perjodu bejn l-1 ta' Lulju 2011 u s- 26 ta' Awwissu, 2011 ammontanti ghal €1,443.69, naqset li thallas il-vacation leave dovut ghall-perjodu bejn l- 1 ta' Jannar, 2011 u t-30 ta' Gunju, 2011 ammontanti ghal €55.77, li b' kollox jammontaw ghal elfejn u sitt mija, u sebgha u sittin Ewro u tmienja u tletin centezmu (€2,667.38) u li kienu dovuti lill- ex impjegat taghha u cioe' lil Joseph Mary Cassar, fit-30 ta' Gunju, 2011 meta l-impjegieg tieghu gie terminat.

Ghaldaqstant il-Qorti hija mitluba bir-rispett sabiex tordna lill-imputata ai termini tal-artikolu 45(1) tal-Kap 452 tal-Ligijiet ta' Malta, sabiex thallas il-penali skont il-ligi, u kif ukoll tordna lill-imputata, ai termini tal- Artikolu 45(2) tal-Kap. 452 tal-Ligijiet ta' Malta u tar-Regolament 22 tal-Avviz Legali 247 tal- 2003, kif emendat bl- Avviz Legali 427 tal-2007, sabiex thallas lil Joseph Mary Cassar, l- ammont ta' elfejn u sitt mija u sebgha u sittin Ewro u tmienja u tletin centezmu (€2,667.38) ghar-ragunijiet hawn fuq specifikati.

Ghaldaqstant il-Qorti ntalbet bir-rispett sabiex tordna lill-imputata

Rat is-sentenza tal-24 ta' Jannar 2013 li fiha sabet lill-imputata hatja tal-imputazzjoni migjuba kontriha u lliberata bla kundizzjoni u b'applikazzjoni tala-rtikolu 45(1) tal-Kap 452 tal-Ligijiet ta' Malta ikkundannata sabiex fi zmien sena mil-lum thallas lil Joseph Mary Cassar is-somma ta' **elfejn, sitt mija u sebgha u sittin Ewro u disgha u tmienja u tletin centezmu (€2667.38)**

Rat ir-rikors tal-appell li fih l-appellata talbet lil din il-Qorti thassar u tirrevoka s-sentenza appellata, issib lill-appellata mhux hatja tal-akkuzi dedotti kontra taghha u biex tilliberaha minn kull htija u piena skont il-Ligi.

Illi l-aggravji huma s-segwenti:

L-appellanti ma kellhiex idea fhiex kienet tinsab il-kumpanija JAJ Company Limited u ma kinitx taf li kellhom jithallsu l-pagi. Hija kellha tiffaccja għadd ta' talbiet minn kredituri oħrajn u għalhekk kellha tirriżenja u bdiet proċeduri għall-istralċ tal-kumpanija. L-appellanti m'għandhiex mezzi biex thallas lill-impjegati.

Kopja Informali ta' Sentenza

L-ewwel aggravju huwa n-nuqqas ta' *mens rea* neċessarja għas-sejba ta' htija. Meta miet żewġha ppruvat tiegħu kontroll tal-kumpanija izda n-nuqqas ta' hlas tal-impjegati kien jeżisti qabel hadet il-kontroll l-appellanti. Hija għamlet dak kollu li kien umanament possibbli.

It-tieni aggravju huwa li hija eżercitat d-diligenza kollha xierqa biex timpedixxi l-għemil tar-reat u għalhekk m'għandhiex tinstab hatja u dan in linea mal-artikolu 46 tal-Kap 452. Minhabba li l-kumpanija diġa' kienet midjuna lejn diversi kredituri u lejn il-bank, kien impossibbli li tħallas kolli lill-impjegati. Anzi rnexxielha tħallas parti sew minn dak li kien dovut u baqa' biss parti minn dak li kellu jithallas.

It-tielet aggravju huwa li l-Ewwel Qorti naqset milli tagħmel apprezzament tajjeb tal-fatti fosthom li l-appellanti lanqas biss kienet konxja tal-istat tan-negozju. Hija kienet saret direttur biss wara l-mewt ta' żewġha meta kien tard wisq.

Semgħet it-trattazzjoni tal-abbli Prosekutur u tal-abbli Difensur.

Ikkonsidrat

L-ewwelnett għandu jingħad li għal dak li huwa apprezzament ta' fatti, din il-Qorti ma tiddisturbax id-deċiżjoni mogħtija mill-Qorti tal-Magistrati sakemm ma jkunx hemm xi raġuni serja.

Għalhekk il-Qorti għarblet id-dokumenti kollha u x-xhieda li nstemgħet quddiemha.

Mid-dokumenti pprezentati jirrizulta li l-kumpanija JAJ Company Limited kellha tagħti lis-**Sur Joseph Mary Cassar** €2667.38 (fol 10). Din is-somma hemm break down tagħha fl-istess fol tal-proċess liema dettalji jikkorrispondu għal dawk mogħtija fl-imputazzjoni.

Skont l-affidavit a fol.4 jirrizulta li l-appellanti kienet appuntata diretttriċi fil-21 ta' Ġunju 2011 u spiċċat minn din il-kariga fit-3 t'Ottubru 2011.

Xehed is-Sur Costa, ufficjal fid-Dipartiment tax-Xogħlijiet, u spjega li s-sur Joseph Mary Cassar ingħata n-notice fis-19 ta' Ġunju 2011 pero' gie terminat fit-30 ta' Ġunju 2011 u dik il-parti tan-

Kopja Informali ta' Sentenza

notice li ħadem hu kien qiegħed fuq il-vacation leave. Huwa kkonferma li kienet qed tintalab is-somma ta' €2667.38 bħala ammont gross.

Joseph Mary Cassar ikkonferma l-ammont li kellu jieħu..

Fil-kontro-eżami huwa qal li kien jieħu l-istruzzjonijiet minn għand is-sur Alfred Mizzi li kien miet fis-26 ta' Mejju tas-sena 2011. Huwa qal li xogħol dejjem kien hemm imma bħala stat ta' kumpanija ma setax jgħid għaliex accounts ma kienx jieħu ħsiebhm hu. Wara l-mewt

tas-sur Alfred Mizzi huma ppruvaw ikomplu iżda mbagħad kien kellem lil Jnathan, bin Alfred, għax indunaw li ma jsitgħux jibqgħu sejrjn. Fuq flus huwa qatt ma kien involut għax kollox kien f'idejn Alfred Mizzi. Imbagħad it-tifel tiegħu Jonathan qalilhom li ma setgħux ikomplu. Huwa ma kienx jaf min kien ħa d-deċiżjoni biex jintemm l-impieg. Huma kienu ndunaw li kien hemm xi ħaġa ħażina għaliex għamlu sitt xhur ma jiħdux paga meta kien għadu ħaj Alfred Mizzi. Imbagħad qisu ħadu paga ta' madwar erba' xhur u nofs. Dawn ħaduhm wara li miet is-sur Alfred Mizzi. L-impieg kien itterminat qabel ma ħadu dann il-pagament.

Xehdet l-appellanti Joan Mizzi li qalet li hija ma kienet tkun taf b'xejn għax kienet thalli kollox f'idejn ir-raġel. Hi saret direttriċi sabiex ikunu jistgħu jingħataw il-pagi. Hi tat il-flus li daħħlet iżda wara kellha tirriżenja għax bdew ġejjin ħafna kredituri u ma felħitx għalihom. Lill-impjegati kienet laħqet ħasslithom xi ħaġa imma ma kellhiex minn fejn thallas il-bqija. Il-kumpanija illum qegħda fi stgat ta' xoljiment. Hija qalet ukoll li hemm għadd kbir ta' kredituri.

Ikkonsidrat

Punt ta' Liġi.

Skont l-artikolu 46 tal-Kap 452:

'46. Meta reat kontra d-disposizzjonijiet ta' dan l-Att jew xi regolamenti jew ordnijiet magħmula bis-sahha tiegħu jsir minn soċjetà, kumpanija, għaqda jew korp iehor ta' persuni, kull persuna li fiż-żmien li jkun sar ir-reat, kienet direttur, *manager*, segretarju jew uffiċjal iehor bħal dawk ta' dik is-soċjetà, kumpanija, għaqda jew korp iehor ta' persuni jew kienet tidher li qed taġixxi f' xi kariga tali titqies li tkun hatja ta' dak ir-reat jekk ma tippruvax li r-reat sar mingħajr it-tagħrif tagħha u li kienet eżerċitat id-diligenza kollha xierqa biex timpedixxi l-għemil tar-reat.'

Kopja Informali ta' Sentenza

Għalhekk, minhabba li l-appellanti kienet imħarrka bħala direttriċi tas-soċjeta' JAJ Company Limited, irid ikun eżaminat xi rwol kellha l-appellanti f'din is-soċjeta'.

Mill-provi jirriżulta li r-raġel tagħha miet fis-26 ta' Mejju 2011 u li hija saret direttriċi fil-21 ta' Ġunju 2011 u baqgħet hekk sakemm irriżenjat fil-3 t'Ottubru, 2011. Għalhekk ma kinitx direttriċi fiż-żmien meta s-soċjeta' kienet sejra lura tant li l-pagi bdew jingħataw bil-mod, skont kif xehed wieħed mill-ħaddiema stess.

Jidher ukoll li saret direttriċi minhabba l-mewt ta' żewġha meta l-għan kien li l-kumpanija tkompli taħdem waqt li l-appellanti, bħala direttriċi, tkun tista' tħallas lill-ħaddiema. Hija damet diretriċi 3 xhur u tlettax-il jum biss.

Id-difiża ppruvat fuq bażi ta' probabilita' li xi ħlas leħaq sar kemm peremzz tax-xhieda tal-appellanti kif ukoll mid-differenza tal-ħlas dovuta li tirriżulta bejn is-sentenza tat-Tribunal tat-Talbiex Żgħar u kemm filfatt qed jintalab f'din iċ-ċitazzjoni.

L-artikoli 45 u 46 tal-Kap 452 kif ukoll ir-regolament 22 tal-Avviż Legali 247 tas-sena 2003 kif emendat bl-Avviż Legali 427 tas-sena 2007 huma **ta' natura kriminali** bħalma jirriżulta ċar mill-użu tal-kelma 'ħati'.

L-artikolu 46 għandu tliet elementi:

- (i) li wieħed ikun f'xi kariga indikata fl-istess artikolu; u
- (ii) li jkun sar xi nuqqas li jammonta għal reat; u
- (ii) li wieħed ma jirnexxilux jipprova li huwa eżerċita diliġenza xierqa biex ma jsirx ir-reat.

F'dan il-każ, l-appellanti kienet direttriċi għal perjodu qasir wara l-mewt ta' żewġha. Għalhekk l-ewwel element huwa sodisfatt.

Kopja Informali ta' Sentenza

Jirriżulta wkoll li ma ħaddiem ma kienx tħallas għal dak li huwa intitolat skont il-Liġi. Għalhekk jirriżulta t-tieni element.

Min-naħa l-oħra l-appellanti ma tistax tirrispondi għal dak li ġara fi żmien meta kien għadu ħaj żewġha meta hija la kienet direttriċi, la kienet taf x'qed isir, u l-ħaddiema ma kinux qed jieħdu xi direzzjonijiet minn għandha. Għalhekk la kienet direttriċi de lege u lanqas de facto.

Barra minn dan, fil-fehma tal-Qorti, l-appellanta ppruvat fuq bilanċ ta' probabilita' li hija għamlet li setgħet biex tħallas dak li kien dovut (ara x-xhieda ta' John Mary Cassar fejn qal li tħallsu WARA l-mewt ta' Alfred Mizzi) imma meta mbagħhad feġġew għadd ta' kredituri oħrajn u ma kienx possibbli għaliha li tibqa' direttriċi. Għaldaqstant fil-fehma tal-Qorti ma jirriżultax it-tielet element anzi jirriżulta l-kuntrarju tiegħu.

Għalhekk il-Qorti qed tilqa' l-appell, qed tirrevoka u tħassar is-sentenza mogħtija mill-Qorti tal-Magistrati fl-24 ta' Jannar 2013 fl-ismijiet premissi u qed teħles lill-appellanta minn kull piena jew obbligu.

Skont l-istess Att, il-ħaddiem jibqagħlu d-dritt li jfittex għal dak li jkun dovut lilu bi kwalunkwe mezz ieħor.

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----